

Inbreng vanuit Ons Eten en de Haagse Voedselraad voor het Klimaatakkoord (10/01/2024) – Stuur op het Klimaat.

Voedsel draagt aanzienlijk bij aan de **opwarming van de aarde**: 30% van de uitstoot wordt veroorzaakt door ons voedselsysteem. Industriële veeteelt (inclusief de import van soja als veevoer) en voedselverspilling van boer tot bord zijn daarin de belangrijkste oorzaken. Dit wordt ook bevestigd in het CE Delft rapport over de klimaatimpact van voedsel voor de Gemeente Den Haag.

Daarnaast kan voedsel een **bijdrage leveren aan klimaatadaptatie** en de burgers en boeren in de regio en ook verder weg weerbaarder maken tegen klimaatverandering. Nederland produceert veel voedsel voor export, maar importeert ook veel voedsel. Door meer lokaal te produceren, worden we minder afhankelijk van internationale ketens die steeds kwetsbaarder worden (klimaat, oorlog, etc)

Wat zouden we vanuit voedsel in het klimaatakkoord willen zien?

Onderstaande onderwerpen zijn overkoepelend, maar worden nu gekoppeld aan thematafels

Gekoppeld aan gezonde leefomgeving

Voedsel als middel om bewoners te stimuleren tot een lagere klimaatimpact: elkaar ontmoeten op tuinen, rond diners etc. (voedselverbindingssplekken) is een levende blijde manier waarbij je gemeenschappen vormt, die zo tot een andere manier van eten (gezond, meer plantaardig, lokaal) kunnen komen. Voedsel verbouwen en samen koken en eten, kan ondersteunend zijn voor wijken om tot gemeenschapsvorming te komen en meer transities aan te pakken. Het verbieden van vleesreclames zoals Haarlem heeft gedaan, kan ook een middel zijn wat de gemeente kan inzetten. Supermarkten maken nog veel [reclames voor goedkoop vlees en zuivel](#), dat kan de gemeente bespreekbaar maken. Ook kan de gemeente fastfood ketens weren uit de stad (bij scholen, in kwetsbare wijken)

Het ondersteunen van groene buurthuizen of [stadsOases](#) en eetbaar groen in de stad, draagt niet alleen bij aan sociale en educatieve doelen, maar zorgt ook voor **klimaatadaptatie** in de stad en zeer belangrijk, kan hittestress en wateroverlast verminderen. In de groene tuinen is de temperatuur vaak veel lager dan in het versteende gebied. Daarnaast houdt de grond veel gemakkelijker water vast door het stelsel van leven in de bodem. De gemeente kan regenwateropvang, groene daken en eetbare vergroening subsidiëren. Tegels uit tuinen weren. Wadi's in openbaar groen en tuinen.

Voedselveerkracht bij wereldwijde en lokale klimaatschokken is belangrijk: dat betekent meerdere kanalen om aan voedsel te komen in de stad. Zorgen dat er voedsel geproduceerd wordt waar dat maar kan, zorgen voor onafhankelijke kanalen los van de supermarkten, die betaalbaar en gezond voedsel opleveren. Mensen zeggenschap over voedsel geven zodat erbij prijsfluctuaties en misoogsten toch voor iedereen voedsel is.

Gekoppeld aan circulariteit

Een **gezonde bodem** is cruciaal: hier wordt o.a. heel veel koolstof opgeslagen. Lokaal voedsel van een goede gezonde bodem eten betekent koolstofopslag, gezonder eten, en een goede directe relatie met boeren liefst in een regionale voedselstructuur (anders hebben wij straks zeewier en melk en de Rotterdammers aardappelen, uien en peen). Het is de vraag wat we willen met het Westland: veel voedsel, maar ook klimaatafhankelijk (nog steeds heel veel gas en electra en bovendien hightech niet uit levende bodem).

Tegengaan van voedselverspilling van boer tot bord. Er zijn al veel initiatieven in Den Haag om verspilling tegen te gaan. Deze richten zich vooral op consumenten, retail en horeca. Een groot deel van de verspilling vindt juist plaats bij de boer. Door de handelspraktijken van supermarkten en andere inkopers worden zij gedwongen een fors deel van hun productie door te draaien. Met korte ketens en openbare aanbesteding bij overheid kan dit aangepakt worden.

Stimuleren van composteren thuis, op moestuinen, schooltuinen, openbaar groen. Dit kan ook meer decentraal in de wijken bij de groene buurthuizen. De terugkeer van de schillenboer (nu zonder paard maar elektrisch karretje). Educatie zodat kinderen en volwassenen de relatie tussen bodem, boer en bord gaan begrijpen en waarderen.

Gekoppeld aan mobiliteit

Centrale aankoop en transport door horeca van lokale producten (Grote Markt), Rol distributiecentra net buiten de stad om gezamenlijk lokaal voedsel en andere producten op een efficiënte en energiezuinige manier naar buurtcentra of huishoudens te brengen.. Zoals de Hubclup bij strandtenten, maar ook zero emissie distributie in de binnenstad.

Weghalen van parkeerplaatsen en deelvervoer en OV stimuleren, waardoor er ruimte vrijkomt voor eetbaar groen (Groene buurthuizen, moestuinen, schooltuinen, fruitbomen, etc)